

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Love

A BOOK BY ITS TITLE

CHRISTINE PANNEBAKKER

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Het einde

Laten we eens bij het einde beginnen: de titel, ondertitel en slogan van jouw (e-)boek. Als je aan het schrijven bent, geen aanrader om hier constant mee bezig te zijn, maar oh, oh, oh als Het Moment er is, duik er dan volledig in:

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

De titel

De titel

Soms weet je meteen: dit is 'm. Soms blijf je eindeloos twijfelen.

Ik raad je aan om de werktitel die je al zo lang gebruikt even los te laten voordat je hem loslaat op de troep wolven buiten je kantoor. Ga nog eens naar buiten. Met de wind door je haren en kijk wat er gebeurt.

Verdwaal even door het leven zelf. Graag neem ik je mee door de wereld van Palais de Tokyo, het heerlijk tegendraadse museum in Parijs. Zij zeggen het zo: 'Prefer to get lost, sweat, wander through town, speak with unknowns, try out streetfood, rice, spicy chicken, beer, try your hand at dancing, go to sleep with the noises of the city and its panting generators.

An exploration of the town, alone or in company. Being a drifter, from museums to wastelands, without forgetting historical and financial centres, shanty towns, non-places, hyper-places, bars, backrooms, the roofs of disused buildings, streets and dead-ends...

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Blijft jouw titel na
zo'n zwerftocht
nog overeind?
Dan is het wellicht
echt de juiste.

Uitgevers durven jouw ideale titel graag in twijfel te trekken. Kosmos gooide ooit mijn titel voor het positieve opvoedboek Moederkoek in de vuilnisbak en maakte er Het mama masterplan van. Wellicht, achteraf, toch wel een goed idee. Mocht je jouw boek straks op willen sturen naar een uitgever. Hou er niet te halsstarrig aan vast en sta open voor adviezen van mensen die niets liever willen dan geld verdienen met jouw boek.

Er kan veel. Van een naam (zoals al gebeurde met bijvoorbeeld Madame Bovary en Anna Karenina) tot lange titels Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan van Louis Couperus, tot Het wonderbaarlijke voorval met de hond in de nacht van Mark Haddon en De 100-jarige man die uit het raam klom en verdween van Jonas Jonasson.

Briljante

Briljante voorbeelden van titels?

Een werkweek van 4 uur van Timothy Ferris.

Het zegt direct waar heel veel mensen naar verlangen. Zeker met deze ondertitel:
Ontsnap aan de 9-tot-5-mentaliteit en leid een rijk leven

De ontembare vrouw Van Clarissa Pinkola Estes

Met die eerste zin op de achterflap: In iedere vrouw schuilt een wild wezen, een natuurlijk schepsel, vol hartstochtelijke creativiteit en eeuwige wijsheid.

Chickensoup for the soul

Van Jack Canfield, Mark Victor Hansen en Amy Newmark

Een boek overigens dat wel eerst 144 keer werd afgewezen door uitgevers omdat het boek te positief zou zijn.

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Schuld, de roman van Petra Scherpenhuizen, geeft exact aan waar we als vrouwen zo vaak onder lijden.

Een van mijn vriendinnen heeft een stichting **‘Broodje Hagelslag’**, een cateringbedrijf gerund door jonge mensen die het moeilijk hebben in hun leven. ‘Ik gun iedereen het gevoel van een broodje Hagelslag’, zei ze tegen me toen ik bij haar in de keuken stond.

Uitdagende

Uitdagende voorbeelden van titels?

Hoe word ik een rat?

Van Joep Schrijvers, een van de bestverkochte managementboeken.

Zelf zei hij: ‘Ik weet nog dat ik de titel van mijn boek bedacht en herhaalde voor mezelf: hoe word ik een rat? Ja, dat moet ‘m zijn, zei ik tegen mezelf. Ik begon te giechelen en kreeg meteen zin om te gaan schrijven.’

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

*‘Christine brengt je
altijd op het puntje
van je stoel.’*

Happinez

Taal is zeg maar echt mijn ding,
Van Paulien Cornelisse

Vrijspreek voor Losers
Van de stoutmoedige pastor Nadia Bolz-Weber.

We zullen niet te pletter slaan
Van Nina Polak, die haar titel ontleende aan een
gedicht van William Wordsworth.

Uitdagende

Met Robert Bridgeman schreef ik: ***Trauma, je bent gek als je het niet hebt.*** Een titel die je wil laten zien dat we allemaal trauma hebben. En dat het niet altijd trauma hoeft te zijn met een hoofdletter T. We hebben immers vaak last van al die kleine traumaatjes waar we het liever niet over hebben en die graag verbergen onder onze mouwen. Daar waar ze werkelijk beginnen te etteren.

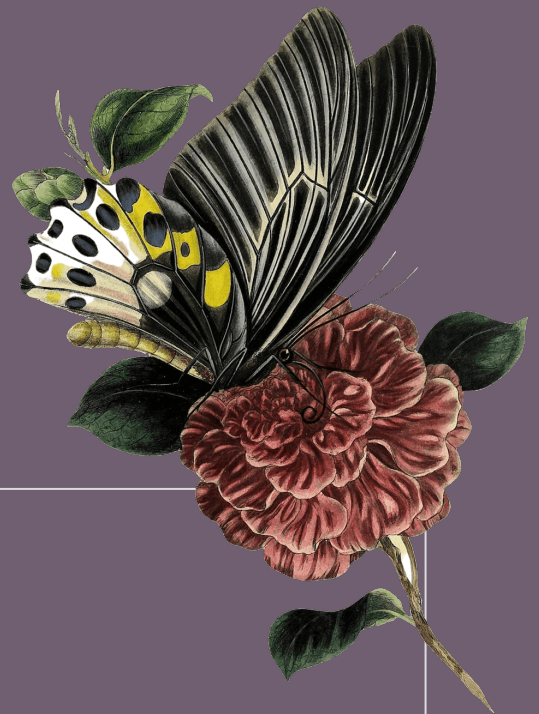
CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

De spion
De Alchemist
De Zahir
De vijfde berg
De heks van Portobello
En ook Elf minuten en Brida.

Van Paolo Coelho

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Vraag:
Wat is jouw
(werk)titel?

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

De ondertitel

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

De ondertitel

Zeker bij non-fictie boeken is het fijn als de titel flirt met een ondertitel, een die verleidt, prikkelt, uitdaagt of verheldert.

Internationaal topvoetballer Abby Wambach schreef

Wolfpack

Hoe wij vrouwen het spel kunnen veranderen

En dan die eerste niet te versmaden zinnen op de achterflap:

Wij vrouwen hoeven niet netjes op de gebaande paden te blijven. We zijn roodkapje niet...

Regena Thomashauer verblufte met:

Pussy

A reclamation

Het handboek voor een turned-on life, zoals je begrijpt.

Ik had het geluk het boek van Pippa Pinuppens te begeleiden. Zij schreef

Epische erotiek

Met als ondertitel: ***De seksuele schreeuw van de vrouw.***

Een romantische thriller.

Als je dán nog niet wakker bent geschud als lezer...

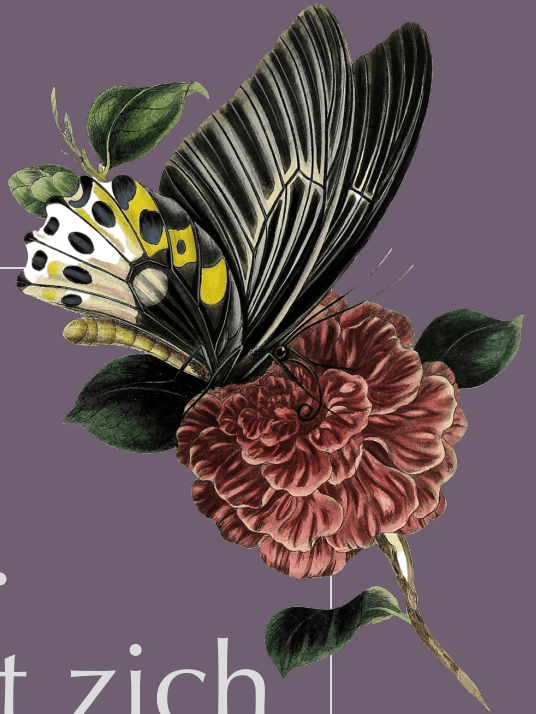
Ook een verrassende:
Scarlett Curtis stelde dit boek samen:

Feministen dragen geen roze en andere leugens

De ondertitel: ***Fenomenale vrouwen over wat het F-woord voor hen betekent***

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Dus daag uit,
schudt wakker.
Jouw titel moet zich
vastbijten in de
lezer.

En de ondertitel
doet er net dat
lekkere schepje
bovenop.

Zo werkt dat dus.

Ga naar buiten zodra dat kan en laat de wind je brein verfrissen.

De beste ideeën voor titels ontstaan niet achter je bureau maar wandelend en onder de douche.

Bij de Flying Tiger heb je opschrijfboekjes die je onder de douche kunt gebruiken zodat je beste ideeën niet ineens wegspoelen.

Heb je de lekkerst mogelijk combinatie? Of kan het nog wat spannender?

Pas het in dat geval écht aan.

Het kan de verkoopcijfers prettig beïnvloeden.

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

De slogan

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Gewoon bij Albert Heijn

Miele, er is geen betere

Even Apeldoorn bellen

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

*‘Wat zou jij doen
met een week
ultieme vrijheid?’*

De slogan

In advertenties worden ze veelvuldig gebruikt, slogans.
Meestal hebben ze drie woorden, soms vier of vijf.

Wat als... jij een slogan zou hebben bij jouw boek, wat zou dan een klinkende zijn?

Laat je wildste ideeën eens vrij, want een slogan laat je nadenken over de kern van jouw boek.
Waar gaat het werkelijk om?

En als je jouw gedachten dan toch loslaat in een veld, denk ook eens na over de vraag die bij jouw boek zou passen.

Ik had bij mijn roman De week (uitgeverij De arbeiderspers) deze vraag: Wat zou jij doen met een week ultieme vrijheid.

Die vraag werd de kern van verhaalwedstrijden, o.a. in samenwerking met het blad Schrijven. De winnares won een uur schrijfcoaching van mij op een zonnig terras.

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

Welke vraag zou de
lezer bij jouw boek
kunnen prikkelen? En
zou je daar in
samenwerking met een
blad een wedstrijd aan
kunnen koppelen?

CHRISTINE
PANNEBAKKER

Christinepannebakker.com

De eversteller

CHRISTINE
PANNEBAKKER
write now

